

STRATEGIJA RAZVOJA UMETNOSTNEGA KOTALKANJA V LJUBLJANI

1. VIZIJA RAZVOJA UMETNOSTNEGA KOTALKANJA

Začetki kotalkanja v Sloveniji segajo v leto 1949/50, ko je kotalkanje predstavljalo predvsem nadomestilo za kratko zimsko drsalno sezono. Na začetku so kotalkali na plesni plošči pod »Švicarijo« v Tivoliju ter v »Jami« za Bežigradom. Kotalke in kotalkarska ploščad so bile v slabem stanju, kar je bil tudi vzrok, da kotalkanje večino drsalcev ni tako pritegnilo, da bi se resneje pričeli udeleževati v tej športni panogi. Za kotalkanje v Sloveniji je pomemben Stanko Bloudek, ki je tudi skonstruiral svoje kotalke. Izdelovali so jih v tovarni Elan, kotalkarji pa so jih poimenovali kar »Elanke«. Inženir Stanko Bloudek je pomembno prispeval tudi k izgradnji prve betonske kotalkarske plošče, ki je bila zgrajena v Ljubljani in odprta leta 1951. Leta 1992 je bila ustanovljena Zveza kotalkarskih športov Slovenije (ZKŠS). Tega leta je bilo organizirano tudi prvo državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju.

Razvoj umetnostnega kotalkanja je potekal v smeri od enostavnih enojnih skokov in piruet do vedno zahtevnejših skokov z večimi obrati, zahtevnejših piruet ter korakov na plošči. Prav tako gre razvoj kotalkanja v smeri vedno večje umetniške interpretacije glasbe na plošči. V kotalkanju sta razviti disciplini prostega kotalkanja in obvezni liki. V prostem kotalkanju se lahko tekmuje v kategoriji posameznikov, športnih parov, solo dance (ples na kotalkah), precision ter v show kotalkanju.

V Ljubljani se trenutno z umetnostnim kotalkanjem na tekmovalni in rekreativni ravni aktivno ukvarjata dva kluba, Drsalno kotalkarski klub Stanko Bloudek in Kotalkarski klub Zvezda. Kluba imata skupno preko 250 aktivnih članov ter preko 100 tekmovalcev, ki so registrirani pri nacionalni panožni zvezi Zvezi kotalkarskih športov Slovenije. Kluba skrbita za tekmovalno in rekreativno zvrst umetnostnega kotalkanja v Ljubljani ter ponujata občanom in občankam raznolike in kvalitetne programe umetnostnega kotalkanja za vse starostne skupine. Oba kluba imata ustrezno usposobljen kader z licenco, trenerje umetnostnega kotalkanja 2 stopnje, vaditelje ter stokovno izobražen kader na področju športne vzgoje in kineziologije.

Vizija razvoja umetnostnega kotalkanja je doseganje primerljivih rezultatov slovenskih kotalkarjev s kotalkarji v tujini in uspešne uvrstitve slovenskih kotalkarjev v mlajših, mladinskih in članskih kategorijah na mednarodnih tekmovanjih in tekmovanjih evropskega in svetovnega nivoja. Prav tako je vizija popularizirati šport ter ga približati vsem generacijam.

2. ANALIZA ZUNANJEGA IN NOTRANJEGA OKOLJA (SWOT ANALIZA)

Za uresničitev vizije razvoja umetnostnega kotalkanja v Ljubljani smo naredili analizo zunanjega in notranjega okolja. Analiza izhaja iz trenutnega stanja v umetnostnem kotalkanju, analizirali smo, kaj je dobro, kje so še možnosti za razvoj ter dodali predloge, kako bi pripomogli k razvoju naše športne panoge na področju MOL-a in dvigu kvalitete umetnostnega kotalkanja na državni in mednarodni ravni.

Za boljši prikaz smo analizirali prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti, kot jih vidimo danes.

Prednosti

- Kotalkarska sekcija Drsalno kotalkarskega kluba Stanko Bloudek ter Kotalkarski klub Zvezda sta mlada in z mladim kolektivom, zato imata velik potencial za razvoj;
- Kluba imata skupno preko 250 aktivnih članov in preko 100 registriranih in aktivnih tekmovalcev, ki tekmujejo na državni in mednarodni ravni in dosegajo najboljše rezultate na državnem prvenstvu;
- V DKK Stanko Bloudek delujeta 2 trenerki z usposobljenostjo »Strokovni delavec 2 – športno treniranje – kotalkanje – umetnostno. Glavna trenerka že več kot 30 let trenira uspešne tekmovalke tako v Sloveniji, kot v Italiji. Udeležila se je več svetovnih in evropskih prvenstev, udeležuje se uradnih dodatnih izobraževanj, ki jih organizira Svetovna kotalkarska zveza. Druga trenerka je nekdanja vrhunska tekmovalka, z več medaljami na svetovnih in evropskih prvenstvih, koreografinja, ki trenutno deluje predvsem v Italiji. Poleg trenerk kotalkanja v klubu deluje tudi vrhunska trenerka športne gimnastike, ki že vrsto let sodeluje z drsalci ter diplomant Fakultete za šport, ki sodeluje kot kondicijski trener.
V Kotalkarskem klubu Zvezda deluje strokovno usposobljen in izobražen kader, trenerka z usposobljenostjo "Strokovni delavec 2 - športno treniranje – kotalkanje – umetnostno", ki ima več kot 12-letne trenerske in pedagoške izkušnje na področju umetnostnega kotalkanja (Petra Maške) in diplomantka Fakultete za šport (smer športna vzgoja), ki v klubu deluje kot trener in kondicijski trener (Špela Mikeln), celoten trenerski kader kluba je treniral in tekmoval na državni in mednarodni ravni več kot 15 let in je ves čas po zaključku športne kariere v stiku z razvojem umetnostnega kotalkanja kot trenerji in v sklopu lastnega interesa (spremljanje posodobitev tekmovalnega sistema, spremljanje tekmovalnih vrhunskih nivojev, trendov poučevanja posameznih elementov,...);
- Kluba skrbita za kontinuirano vzgojo mlajših kotalkarjev kluba v bodoče trenerje in sodnike,
- Kluba se redno udeležujeta seminarjev za izobraževanje trenerjev in tekmovalcev, v Sloveniji in v tujini;
- Kluba skrbita za trajnostni razvoj generacij – vsako leto se vključi cca. 10 novih otrok od 3. leta dalje, s čimer zagotavljata kontinuiteto;
- Kluba izvajata programe za vse generacije, s čimer skrbita za veliko širino članov in skrbita za zdrav življenjski slog in športno udejstvovanje vseh generacij;
- Kluba programe izvajata na več lokacijah v Ljubljani in njeni okolici, s čimer omogočata večje število članov in širjenje umetnostnega kotalkanja ter zagotavljanje veliko možnosti za vadbo;
- DKK Stanko Bloudek vsaj dvakrat letno organizira priprave. Večkrat se udeležuje tudi dodatnih treningov v Trstu. Kotalkarski klub Zvezda za tekmovalce enkrat ali dvakrat letno organizira priprave z najemom telovadnic po Sloveniji, s čimer skrbi za dvig športne pripravljenosti v pomembnih delih trenažnega cikla;

- Kluba na svojih programih omogočata izposojiti kotalko za vse člane kluba, s čimer poskrbita za ustrezno opremo ter zagotovita, da je le-ta v optimalnem stanju za vadbo;
- DKK Stanko Bloudek ob svoji redni dejavnosti organizira tudi razne animacije ob določenih dnevih (pust, zimski dan,...), med počitnicami potekajo zimске in poletne šole kotalkanja. Kotalkarski klub Zvezda organizira animacije na rojstnodnevnih zabavah. S tem umetnostno kotalkanje na zabaven način približujemo in predstavimo ljudem, ki tega šport ne poznajo, hkrati pa zagotavljamo kvalitetno aktivno preživljanje prostega časa otrok in mladine;
- Kluba imata številne sponzorje in partnerje, ki na različne načine podpirajo klub, stalno pa kluba iščeta vedno nove sponzorje in donatorje, da lahko članom omogoči čim več;
- Oba kluba imata redno posodobljeno spletno stran in sta redno aktivni na socialnih omrežjih (Facebook, Instagram), kar pripomore k boljši razpoznavnosti posameznih klubov ter tudi kotalkanja in zagotovi redno informiranost preko vseh omrežij;
- Kluba sodelujeta na raznoraznih športnih prireditvah in projektih, kot so Čarobni dan, Otroški bazar, projekt Razgibajmo Ljubljano v okviru projektov Športne zveze Ljubljana, s čimer stalno skrbita za promocijo kluba in umetnostnega kotalkanja v Ljubljani in okolici;
- Kluba za člane organizirata tematske dogodke, kot so Božiček, Pustni teden, Valentinček itd., s čimer skrbi za medsebojno povezovanje med člani in ustvarjanje pozitivne klime;
- Kotalkarski klub Zvezda se ukvarja z dobrodelno dejavnostjo v sodelovanju z Zvezo prijateljev Mladine Slovenije, v okviru česar otrokom iz socialno ogroženih družin omogoča brezplačen tečaj umetnostnega kotalkanja v sklopu 180 ur;
- DKK Stanko Bloudek, je junija 2019, organiziral prvo mednarodno tekmovanje Pokal Zelenega zmajčka, v Hali Tivoli – prvo večje tekmovanje po več kot 15 letih v Ljubljani, ki se ga je udeležilo preko 150 tekmovalcev iz Slovenije, Italije in Hrvaške.
- Kluba se pojavljata tudi v medijih z namenom predstavitve svojih dejavnosti in športne panoge umetnostnega kotalkanja (oddaja Dobro jutro, Radio Maribor, oddaja Prisluhnilimo tišini).

Slabosti

- Premalo ur treninga za tekmovalce v objektih (pokriti, zagotavljanje izvajanja dejavnosti neodvisno od vremenskih pogojev) na podlagah (parket), velikosti minimalno 40m x 20m, ki je predpisana najmanjša velikost tekmovalne ploščadi, kar otežuje sestavljanje programov in trening starejših tekmovalcev, ki dosegajo visoke hitrosti in so manjše dvorane premajhne za njihove zahteve;
- Premalo kasnejših ur treninga za starejše tekmovalce, ki z delom v izobraževalnih ustanovah končajo kasneje;
- Premajhna prepoznavnost in medijska odmevnost umetnostnega kotalkanja v Ljubljani in okolici;
- Nedostopnost (fizična in finančna) do večjih dvoran, ki bi omogočale organizacijo večjih prireditev (evropsko prvenstvo, svetovne igre);
- Pri nekaterih je še vedno prisoten strah pred umetnostnim kotalkanjem na notranjih površinah, saj športa ne poznajo dovolj dobro, da bi vedeli, da se za izvedbo umetnostnega kotalkanja na notranjih površinah (parket) uporablja certificirana oprema za notranje dvorane, ki podlage ne poškoduje, kar posledično povzroča težave z najemom ustreznih prostorov;
- Malo ur s strani MOL-a, pridobljenih na razpisu za izvajanje LPŠ;
- Manjše število članov v mlajših kategorijah, mladinski in članski kategoriji. Glavni vzrok je pomanjkanje ur treninga v ustreznih objektih (pokriti, zagotavljanje izvajanja dejavnosti

neodvisno od vremenskih pogojev) na podlagah (parket), velikosti minimalno 40m x 20m tako v zimskem kot v poletnem obdobju, ki bi zagotovil ustrezno mednarodno konkurenčnost v teh kategorijah. Zaradi istih vzrokov se pojavljajo težave s stimulacijo starejših športnikov (mladincev in članov), ki zaradi pomanjkanja ur v zimski in poletni sezoni počasi nazadujejo v primerjavi s konkurenti v tujini;

- Premalo finančnih sredstev za podporo vrhunskemu športu: predvsem nudenje dodatnih storitev kot so kondicijski trenerji, fizioterapevti, psihološke priprave, ples, balet, nutricionisti. S povečanjem kapacitet bi omogočili dodatno komercialno dejavnost, ki bi prinesla dodatne finance za podporo tekmovalnemu vrhunskemu športu.

Priložnosti

- Renovacija (prenova podlage, izgradnja strehe, izgradnja tribune) Kotalkališča v Tivoliju, ki bi pripomoglo h kvalitetnejšim treningom (omogočanje kontinuiranih treningov v vseh vremenskih pogojih) tekmovalcev in privabljanju ljudi;
- Izgradnja dvorane, namenjene predvsem kotalkanju, v izmeri vsaj 40m x 20m, opremljene s tribunami, garderobnimi prostori, toaletnimi prostori, malo dvorano in prostori za osebje, v namen treningov umetnostnega kotalkanja in ostalih programov kotalkanja ter organizacijo tekmovanj na državni in mednarodni ravni in organizacijo revijskih nastopov in spektaklov na kotalkah;
- Organizacija državnega prvenstva in evropskega prvenstva ter mednarodnih tekmovanj odprtega tipa;
- Dodelitev ur v telovadnicah izmeri vsaj 40m x 20m s strani MOL-a v okviru LPŠ za tekmovalne in rekreativne program;
- Sodelovanje na več programih in projektih v okviru MOL-a in Šport Ljubljana.

Nevarnosti

- Premajhna prepoznavnost umetnostnega kotalkanja, tudi zaradi osipa v mladinskih in članskih kategorijah;
- Družbene spremembe, ki ne stimulirajo otrok v tekmovalni šport oz. jih bolj usmerjajo v rekreativne športne dejavnosti;
- Umetnostno kotalkanje je šport, ki zahteva veliko ur treninga na ustreznih podlagah (parket) v izmeri vsaj 40m x 20m in tudi dodatnih dejavnosti (ples, balet, kondicija, ustrezna prehrana, psihološka priprava, priprave (zimske, poletne)). To zahteva veliko časovno in finančno angažiranost staršev, otrok in klubov;
- Odvisnost mlajših otrok od staršev (zmožnosti za plačilo, prevoz na trening in s treninga);
- Premajhno število ur na večjih površinah, kar lahko vodi do upada motivacije tekmovalcev, ki nimajo zagotovljene možnosti za kvaliteten trening;
- Športne priprave so drage, starši jih morajo financirati sami;
- Brez dodatnih ur treninga v dvoranah z ustreznimi podlagami (parket) v izmeri 40m x 20m, dodatnih treningov in aktivnosti (ples, balet, kondicija, ustrezna prehrana, psihološka priprava) ter sezonskih priprav ni mogoče slediti razvoju najboljših v mednarodnem merilu.

3. CILJI IN UKREPI

Cilji

- Vzgoja čim večjega števila predšolskih in šolskih otrok v osnovnih in nadaljevalnih kotalkarskih znanjih v okviru male šole kotalkanja (40 otrok/leto/klub), šole kotalkanja (60 otrok/leto/klub) ter tečajev (50 otrok/leto/klub) kotalkanja;
- Omogočiti rekreacijo dijakom (10 dijakov/leto/klub), študentom (10 študentov/leto/klub), odraslim (30 odraslih/leto/klub) in starejšim občanom (5 starejših/leto/klub);
- Popularizacija športa. Organizacija kotalkarskih revij. Sodelovanje na športnih prireditvah v okviru aktivnosti Športne zveze Ljubljana ter drugih množičnih prireditev mesta Ljubljana. Sodelovanje na množičnih prireditvah: Čarobni dan, Otroški bazar,...
- Povečati število članov v klubu za 20/leto, število kotalkarjev v klubu za 10/leto ter aktivnih tekmovalcev za 5/leto;
- Organizacija klubskih tekmovanj (1 tekmovanje/leto/klub), mednarodnih tekmovanj (1 tekmovanje/leto/klub);
- Vzgoja konkurenčnih umetnostnih kotalkarjev v posameznih kategorijah v Sloveniji in tujini;
- Do l. 2028 povečati število tekmovalcev v kadetskih, mladinskih in članskih kategorijah do 5/kategorijo;
- Obdržati tekmovalce v športu do članske kategorije;
- Uvrstitev tekmovalcev v slovensko reprezentanco na evropskih prvenstvih in svetovnih igrah.

Ukrepi

- Zagotavljanje zadostne množičnosti pri predšolskih in šolskih otrocih z organizacijo malih šol (4 male šole umetnostnega kotalkanja na leto/klub), šol (4 šole umetnostnega kotalkanja na leto/klub) in tečajev umetnostnega kotalkanja za otroke (2-4 tečaji umetnostnega kotalkanja/leto/klub). Ti otroci predstavljajo bazo za vzgojo potencialnih tekmovalcev in vrhunskih športnikov;
- Zagotavljanje zadostne množičnosti pri dijakih, študentih, odraslih ter starejših občanih z organizacijo rekreativnih vadb (1-3 – krat tedensko/60 min/klub), ti namreč predstavljajo bazo rekreativnih kotalkarjev;
- Stimulacija otrok, staršev in odraslih za vpis v klub ob zagotavljanju ugodnih trenažnih pogojev za tekmovalno in rekreativno zvrst umetnostnega kotalkanja in ustvarjanje večje baze tekmovalcev in rekreativcev in s tem zagotavljanje trajnostnega razvoja panoge;
- Zagotavljanje treningov z zadostno količino ur za tekmovalce skozi celo leto (20 ur/teden/tekmovalca) v dvoranah z ustrezno podlago velikosti 40m x 20m, ter zagotavljanje dodatnih treningov in aktivnosti (ples, balet, kondicija, ustrezna prehrana, psihološka priprava, specialni trening za rotacijo skokov in piruet, priprave (zimske, poletne));
- Zagotovitev strokovno usposobljenega oz. izobraženega kadra na področju umetnostnega kotalkanja ter vzgoje in izobraževanja, z ustreznimi kompetencami za delo ter dolgoletnimi izkušnjami z delom v vrhunskem športu ter delom z otroki in mladino, ki bo poskrbel za kakovostno izvedbo vseh vadbenih ur;
- Vzgoja novih mlajših trenerjev;
- Stalno izobraževanje trenerjev v tujini in doma. Sodelovanje s tujimi trenerji in strokovnjaki na področju umetnostnega kotalkanja;
- Zagotavljanje profesionalnega kadra za vodenje kluba;

- Večja popularizacija umetnostnega kotalkanja z organizacijo prireditev (zimske, pomladne in poletne revije, male šole, šole in tečaji umetnostnega kotalkanja) in tekmovanj;
- Zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev iz naslova sponzorjev za zagotavljanje dodatnih pogojev za tekmovalce (treningi in izobraževanja v tujini, nakup opreme in pripomočkov za vadbo rotacije skokov in piruet).

4. KONKRETNE DEJAVNOSTI IN PRIČAKOVANE PODPORE MOL

Naši cilji so usmerjeni v trajnostni razvoj športne panoge v Sloveniji, ki bi zagotovila večjo populacijo mlajših in starejših športnikov, ki bi v naslednjih letih zagotovili uvrščanje umetnostnih kotalkarjev med najboljše v mednarodnem merilu.

Predlogi za dodatno podporo s strani MOL so:

- Večja kapaciteta pokritih kotalkališč in dvoran (osnovne šole, gimnazijah ipd.) v izmeri 1000 m². MOL že sedaj nudi osnovno infrastrukturo na prostem, ki pa zadošča le za treninge ob ugodnih vremenskih pogojih (kotalkališče v Tivoliju). Ker je za večje število ur treninga premalo kapacitet v Ljubljani, bi potrebovali vsaj dve pokriti kotalkališči, kjer bi lahko zagotavljali pogoje za vadbo v vseh vremenskih pogojih. (5 ur dnevno);
- Nova dvorana s parketom namenjena kotalkanju;
- Renovacija ploščadi v Tivoliju;
- Dodatni objekti za suhe priprave. V športnem objektu bi potrebovali tudi prostor/telovadnico za ogrevanje pred treningi in raztezanje po treningih ter specialne priprave na suhem (trening skokov, piruet, gibljivosti);
- Promocija umetnostnega kotalkanja. Želeli bi sodelovati v programih MOL, kjer bi pripravili kotalkarske revije za otroke, npr. novoletni program, pustni program,... To bi zelo pripomoglo k promociji umetnostnega kotalkanja;
- Sofinanciranje projekta Mala šola kotalkanja in Šola kotalkanja. V sklopu tega projekta bi želeli organizirati tečaje za vrtce in osnovne šole v Ljubljani in njeni okolici pod vodstvom licenciranih trenerjev umetnostnega kotalkanja;
- Organizacija regijskega tekmovanja namenjenega šolskim otrokom, ter organizacija večjih prireditev – evropskega in svetovnega prvenstva v umetnostnem kotalkanju za kar bi potrebovali primerno infrastrukturo, ki zajema eno ustrezno dvorano z dovolj sedeži in eno dvorano za treninge (z infrastrukturo z ogrevalnimi prostori), tako bi Ljubljana lahko postala gostiteljica največjih tekmovanj.

5. ROKI IN ODGOVORNOST ZA IZVEDBO DEJAVNOSTI

Za izvedbo programa pod sedanjimi pogoji sta odgovorna kluba DKK Stanko Bloudek in KK Zvezda, kot edina izvajalca tekmovalnega umetnostnega kotalkanja in rekreativnega kotalkanja v Ljubljani. Kluba se lahko zavežeta k vsem zgoraj navedenih ciljem. Cilje smo razdelili na kratkoročne do l. 2023 in dolgoročne do l. 2028.

Kratkoročni cilji do l. 2023

Tekmovalno področje

- Vzgoja predšolskih in šolskih otrok v okviru male šole kotalkanja (40 otrok/leto/klub), šole kotalkanja (60 otrok/leto/klub) ter tečajev (50 otrok/leto/klub) kotalkanja;
- Povečati število članov v klubu za 20/leto, število kotalkarjev v klubu za 10/leto ter aktivnih tekmovalcev za 5/leto;
- Organizacija klubskih tekmovanj (1 tekmovanje/leto/klub), mednarodnih tekmovanj (1 tekmovanje/leto/klub).

Rekreacijsko področje

- Omogočiti rekreacijo dijakom (10 dijakov/leto/klub), študentom (10 študentov na leto na klub), odraslim (30 odraslih/leto/klub) in starejšim občanom (5 starejših/leto/klub).

Dolgoročni cilji do l. 2028

- Do l. 2028 povečati število tekmovalcev v kadetskih, mladinskih in članskih kategorijah do 5 na kategorijo;
- Uvrstitev tekmovalcev v slovensko reprezentanco na evropskih prvenstvih in svetovnih igrah.
- Računamo na dodatne vire s strani MOL z dodelitvijo ustrezne infrastrukture v Ljubljani ter finančno pomočjo za tekmovalne in rekreativne programe umetnostnega kotalkanja.

6. ZAKLJUČEK

Povzetek strategije:

1. Potrebno je vlagati trud in sredstva v popularizacijo umetnostnega kotalkanja na nivoju tekmovalnega in rekreativnega športa;
2. Povečati je potrebno bazo mladih tekmovalcev z organizacijo malih šol, šol in tečajev umetnostnega kotalkanja, za kar potrebujemo klubi več terminov v dvoranah in kotalkališčih v velikosti 40m x 20m za organizacijo učenja umetnostnega kotalkanja ter za vzgojo v tekmovalni vrhunski šport;
3. Podporo (več terminov v dvoranah in kotalkališčih v velikosti 40m x 20m) za tekmovalce v mlajših ter kadetskih, mladinskih in članskih kategorijah, da bodo konkurenčni v slovenskem, evropskem in svetovnem merilu;
4. Okrepiti finančno podporo za izvedbo programov;
5. Popularizacija športa in s tem povezana možnost pridobivanja sponzorjev.

DKK Stanko Bloudek

Ksenija Pirš Stupan, predsednica

KK Zvezda

Petra Maške, predsednica